

Kommunledningsförvaltningen
Finskt förvaltningsområde
Raisa Holm, minoritetssamordnare
0171-658 768
rais.holm@habo.se

Minnesanteckningar från sverigefinskt samrådsmöte 2024-02-08

Mötesdeltagare: Tuula Buss, Håbobo; Johnny Eriksson, biträdande kommundirektör, Håbo kommun; Raisa Holm, minoritetssamordnare, Håbo kommun; Hannele Holmberg, minoritetssamordnare, lärare i finska, Håbo kommun; Minna Hämäläinen, kommunvägledare, Kontaktcenter, Håbo kommun; Tuovi Jordanidis, förskolan Gröna Dalen, Håbo kommun; Anneli Keski-Pukkila, Håbobo; Aili Korhonen, Håbobo; Kari Kvist, vice ordförande, Bålsta Finska Förening; Kirsti Kvist, Håbobo; Paula Näyhä, Håbobo; Kari Peltonen, Håbobo; Heidi Söderberg, förskolan Gröna Dalen, Håbo kommun; Teuvo Tolonen, Håbobo; Arvo Väisänen, Håbobo; Marja-Leena Väisänen, Håbobo; Catherine Öhrqvist, kommunstyrelsens ordförande, Håbo kommun

Via länk: Päivi Hirvonen, Bålsta Finska Förening

1. Mötets öppnande

Kommunstyrelsens ordförande Catherine Öhrqvist (M) öppnar mötet och hälsar deltagarna välkomna till årets första sverigefinska samrådsmöte.

2. Godkännande av föregående samråds mötesanteckningar

Minnesanteckningar från föregående möte godkänns och läggs till handlingarna.

3. Övriga frågor till ärendelistan

En övrig fråga anmäls och diskuteras vid punkt 11:

Bålsta Finska Förening har skickat in en ansökan om bidrag till morsdagsfirande på Skeppsgården den 12 maj 2024.

4. Kontaktcenter informerar

Den finskspråkiga kommunvägledaren, Minna Hämäläinen, berättar att Kontaktcenter hittills har tagit emot 52 samtal via det finska knappvalet. Finskspråkiga personer har dock även ringt via svenska linjen och önskat prata finska.

Kommunvägledaren berättar att IT-caféet för seniorer kommer att fortsätta sin verksamhet under våren 2024. IT-caféet är ett samarbete mellan kommunens IT-avdelning och Träffpunkt Pomona. Den finskspråkiga kommunvägledaren kommer att delta vid dessa tillfällen och erbjuda hjälp på finska.

5. Finska som modersmål i förskolan, grundskolan och gymnasiet i Håbo

Två finskspråkiga pedagoger från förskolan Gröna Dalen, Heidi Söderberg och Tuovi Jordanidis, deltar i samrådet och berättar om förskolans verksamhet. På förskolan Gröna Dalen finns det nu två avdelningar med finsk profil. Antalet platser har utökats från 22 till 37. På avdelningen Sköldpaddan för barn i åldrarna 1 – 3 år finns det en finsktalande pedagog och på avdelningen Papegojan för barn i åldrarna 3 – 5 år finns det två finsktalande pedagoger. Pedagogerna berättar att avdelningarna samarbetar en del och att verksamheten formas utifrån läroplanens mål. Finska språket är närvarande i verksamheter bland annat i form av transspråkande, sagostunder och samlingar. Även de svenskspråkiga barnen lär sig en del finska.

Hannele Holmberg, lärare i finska, berättar att i Håbo kommun ordnas undervisning i finska som nationellt minoritetsspråk i en obruten kedja från förskoleklass till gymnasium. Rätten att få modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken är starkare än övriga språk och en elev har alltid rätt att välja modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk inom ramen för språkvalet i stället för moderna språk i grund- och gymnasieskolan. I gymnasiet har det hittills krävts att eleven har goda kunskaper i språket för att få beviljad undervisning i finska. Den 15 november 2023 beslutade regeringen att ta bort kravet på förkunskaper. Ändringen börjar gälla från och med den 1 januari 2024 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter sommaren 2025.

Samrådet diskuterar om och hur det informeras om rätten till att välja nationella minoritetsspråk inom ramen för språkvalet. Språkvalet görs i årskurs 5 och det skiljer sig mellan skolorna. En del skolor har lagt till informationen på blanketten som eleverna ska fylla i, men inte alla. Kommunstyrelsens ordförande, Catherine Öhrqvist, föreslår att rektorerna för Håbos grundskolor ska kontaktas för att säkerställa att informationen uppdateras.

6. Sverigefinskt sommarläger och tvåspråkig verksamhet för barn och unga

Håbo kommun, del av finskt förvaltningsområde, har i samarbete med Enköpings kommun, Bålsta Finska Förening och Studieförbundet Vuxenskolan, planerat att anordna månadsvis verksamhet för att främja det finska språket hos sverigefinska barn och ungdomar, samt anordna ett tvådagars språkläger i Håbo i juni 2024. Projektet planeras att finansieras med medel från ISOF (Institutionen för språk och folkminnen) som Studieförbundet Vuxenskolan har ansökt om i januari. Tanken är att rekrytera två sverigefinska ungdomar som leder verksamheten med stöd av kommunens två finska minoritetssamordnare. Projektet planeras att starta i april och pågå fram till årsskiftet med uppehåll under sommaren. Målet är att deltagarna får höra finska, vågar använda finskan i den utsträckning de förmår och känna stolthet över sitt språk. För barn med inga eller bara lite kunskaper i finska kan det leda till ökat intresse för att lära sig finska exempelvis inom modersmålsundervisning. Ett mål är även att få mer uppmärksamhet för finskan i kommunen och att deltagarna kan inspirera flera unga språkbärare.

7. Verksamhetsberättelse 2023

En inbjudan till samrådsmötet hade skickats ut ca två veckor före mötet och verksamhetsberättelsen hade bifogats med mötesinbjudan. Inga frågor uppstår kring verksamhetsberättelsen.

8. Volontärgruppen rapporterar

Volontärgruppen delade julblommor till alla finsktalande äldre på kommunens äldreboenden i december 2023. Dock visade det sig att det fanns fler personer med finskt påbrå än vad som hade meddelats tidigare, men alla fick en hälsning av volontärerna.

Gruppen upplever att besöken ger mycket för dem äldre, men att det är svårt att få med nya volontärer.

9. Utvärdering av verksamheter och arrangemang

Teatern Pendeli besökte Håbo med föreställningen *Eila, Rampe ja palvattu onni* den 19 november 2023.

Lauri Kuusinen med kör uppträdde i samband med Bålsta Finska Förenings årliga julmarknad och sjöng finska julsånger den 2 december 2023.

Finlands självständighetsdag den 6 december 2023 uppmärksammades genom att den finska flaggan hissades vid kommunhuset klockan 9.00 och det bjöds på fika. 18 personer deltog.

Åtta vuxna och ett barn såg filmen *Detektivbyrån Henkka & Kivimutka* på Bio Borgen den 7 december 2023.

Ett 50-tal personer var med och firade sverigefinsk jul den 9 december 2023 på Skeppsgården. Alla som ville, fick bygga pepparkakshus och pyssla jultomar och kort. Det bjöds på finska julbakelser och glögg. Tomtenissen Valto stod för underhållningen och bjöd på en rolig julshow med julmusik, ballonger och såpbulbor. Firandet avslutades med paketutdelning till alla barn.

Höstens finska läsecirkelgrupp träffades fyra gånger under ledning av Hannele Holmberg, och hade sin avslutning den 18 december 2023.

Bålsta Finska Förenings volontärer delade ut julblommor till alla finsktalande äldre på kommunens äldreboenden den 19 december 2023.

Årets första sverigefinska biovisning, filmen *Höstlöv som faller*, sågs av 53 personer på Bio Borgen den 17 januari 2024.

Våga tala finskakursen startade i gång den 3 februari och kommer att träffas ytterligare 4 gånger under våren.

10. Kommande sverigefinska verksamheter och arrangemang

- Sverigefinnarnas veckor, vecka 6 – 8:
  - 1) Finsk film, *Bubblan*, på Bio Borgen den 14 februari klockan 18.00.
  - 2) Workshop om vaggvisor på Håbo bibliotek den 17 februari klockan 13.00.
  - 3) Sverigefinnarnas dag. Vi hissar den sverigefinska flaggan vid kommunhuset klockan 9.00 och fortsätter firandet med en finsk schlagerkonsert ”Med rätt att drömma” och fika på Café Fridegård.

- Våga tala finska – kurs på Café Fridegård
- Finsk läsecirkel
- IT-café för seniorer på Träffpunkt Pomona
- Kommande finska filmer på Bio Borgen 13 mars, 17 april och 15 maj
- Sverigefinsk valborgsfirande 27 april 2024
- Vårfest 1 juni 2024
- Sommarläger 13- 14 juni 2024

11. Övriga frågor

Bålsta Finska Förening ansöker om bidrag till morsdagsfirande på Skeppsgården den 12 maj 2024. Önskad summa är 2900 kronor och kommer att användas till kaffe och tårta till deltagarna, samt rosor till mammorna och underhållning i form av artistduo som spelar dragspel och sjunger.

Statsbidraget som Håbo kommun årligen erhåller, ska användas till merkostnader som uppstår i kommunen med anledning av minoritetslagen och till åtgärder som stödjer den finska kulturen och användandet av det finska språket. Samrådet bedömer att morsdagsfirandet kan ses som en viktig del av den finska kulturen.

Minoritetssamordnaren föreslår att evenemanget ska genomföras i samarbete med Bålsta Finska Förening och Håbo kommun, del av finskt förvaltningsområde. För att få fler åldersgrupper till att delta, föreslås det att minoritetssamordnaren undersöker möjligheten att boka in en tvåspråkig teaterföreställning för barn. Håbo kommun står för kostnaden för teaterföreställningen samt ordnar marknadsföring för evenemanget. Bålsta Finska Förening anordnar fika, rosor och artist vilket Håbo kommun, del av finskt förvaltningsområde, stöttar ekonomiskt med 2900 kronor. Samrådet och närvarande representanter för Bålsta Finska Föreningen godkänner förslaget.

12. Nästa samrådsmöte

Datum för nästa samrådsmöte är torsdagen den 18 april 2024 klockan 18.00

13. Mötet avslutas

Ordförande Catherine Öhrqvist (M) avslutar mötet klockan 19.39.

Ruotsinsuomalaisen neuvonpidon muistiinpanot 2024-02-08

Läsnä: Tuula Buss, Håbon kunnan asukas; Johnny Eriksson, apulaiskunnanjohtaja, Håbon kunta; Raisa Holm, vähemmistökoordinaattori, Håbon kunta; Hannele Holmberg, vähemmistökoordinaattori, suomen kielen opettaja, Håbon kunta; Minna Hämäläinen, Yhteyskeskuksen työntekijä, Håbon kunta; Tuovi Jordanidis, esikoulu Gröna Dalen, Håbon kunta; Anneli Keski-Pukkila, Håbon kunnan asukas; Aili Korhonen, Håbon kunnan asukas; Kari Kvist, varapuheenjohtaja, Bålstan Suomalainen Yhdistys; Kirsti Kvist, Håbon kunnan asukas; Paula Näyhä, Håbon kunnan asukas; Kari Peltonen, Håbon kunnan asukas; Heidi Söderberg, esikoulu Gröna Dalen, Håbon kunta; Teuvo Tolonen, Håbon kunnan asukas; Arvo Väisänen, Håbon kunnan asukas; Marja-Leena Väisänen, Håbon kunnan asukas; Catherine Öhrqvist, kunnanhallituksen puheenjohtaja, Håbon kunta

Linkin kautta: Päivi Hirvonen, Bålstan Suomalainen Yhdistys

1. Kokouksen avaaminen

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Catherine Öhrqvist (M) julistaa kokouksen avatuksi ja toivottaa osallistujat tervetulleiksi illan ruotsinsuomalaiseen neuvonpitoon, joka on vuoden ensimmäinen kokoontuminen.

2. Edellisen kokouksen muistiinpanojen hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistiinpanot hyväksytään ja liitetään asiakirjoihin.

3. Muiden kysymysten ottaminen asialistalle

Asialistalle ilmoitetaan yksi kysymys, jota käsitellään kohdassa 11:

Bålstan Suomalainen Yhdistys on lähettänyt anomuksen taloudellisesta tuesta Skeppsgårdenilla 12. toukokuuta 2024 pidettävää äitienpäiväjuhlaa varten.

4. Yhteyskeskus tiedottaa

Yhteyskeskuksen suomenkielinen työntekijä, Minna Hämäläinen, kertoo, että Yhteyskeskus on tähän mennessä ottanut vastaan 52 puhelua suomenkielisen näppäinvalinnan kautta. Puheluita, joissa henkilö on kuitenkin halunnut puhua suomea, on tullut myös ruotsinkielisen näppäinvalinnan kautta.

Kuntaneuvoja kertoo myös, että eläkeläisille järjestetty digikahvila jatkaa toimintaansa keväällä 2024. Digikahvila järjestetään yhteistyössä Håbon kunnan IT-osaston sekä Kohtaamispaikka Pomonan kanssa. Suomenkielinen kuntaneuvoja osallistuu näihin tapaamisiin ja tarjoaa apua ja opastusta myös suomen kielellä.

5. Suomi äidinkielenä Håbon esikouluissa, peruskoulussa ja lukiossa

Kaksi Gröna Dalenin esikoulun suomenkielistä esikouluopettajaa, Heidi Söderberg ja Tuovi Jordanidis, osallistuu neuvonpitoon ja kertoo esikoulun suomenkielisestä toiminnasta. Gröna Dalenin

esikoulussa on nykyisin kaksi osastoa, joilla on suomea puhuvia pedagogeja ja jotka tarjoavat opetusta suomeksi. Paikkoja suomenkielisillä osastoilla on nyt 37 aikaisemman 22 sijaan. 1–3-vuotiaiden osastolla työskentelee yksi suomenkielinen esikouluopettaja ja 3–5-vuotiaiden osastolla kaksi. Esikouluopettajat kertovat, että osastot tekevät jonkun verran yhteistyötä ja että toiminta suunnitellaan opetussuunnitelmaa noudattaen. Suomen kieli on toiminnassa läsnä esimerkiksi siten, että opettajat transkieleilevät lasten kanssa, mutta myös satutuokioiden muodossa. Myös ruotsinkieliset lapset oppivat jonkun verran suomen kieltä.

Hannele Holmberg, Suomen kielen opettaja, kertoo, että suomen kieltä opetetaan Håbon kunnassa katkeamattomana ketjuna esikoululuokasta aina lukioon asti. Oikeus äidinkielenopetukseen kansallisissa vähemmistökielissä on vahvempi kuin oikeus äidinkielenopetukseen muissa kielissä ja oppilaalla on aina oikeus valita äidinkielenopetus kansallisissa vähemmistökielissä kielivalinnan puitteissa modernien kielten sijasta perus- ja lukiokoulussa. Lukiokoulun äidinkielenopetuksen saamiseksi on tähän asti vaadittu, että oppilaalla on hyvät perustaidot kielessä. Hallitus päätti 15. marraskuuta 2023 poistaa kyseisen vaatimuksen. Muutos astuu voimaan 1. tammikuuta 2024 ja sitä tullaan soveltamaan koulutukseen, joka alkaa kesän 2025 jälkeen.

Neuvonpito keskustelee, kuinka oikeudesta valita äidinkielenopetusta kansallisissa vähemmistökielissä kielivalinnan puitteissa tiedotetaan. Kielivalinta tehdään viidennellä luokalla ja tiedottamisessa on eroja koulujen välillä. Osa kouluista on lisännyt tietoa mahdollisuudesta kyseiseen valintaan lomakkeeseen, jonka oppilaat täyttävät. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Catherine Öhrqvist ehdottaa, että otetaan yhteyttä Håbon kunnallisten koulujen rehtoreihin, jotta voidaan varmistaa, että tiedot päivitetään.

6. Ruotsinsuomalainen kesäleiri ja toimintaa lapsille ja nuorille

Håbon kunta, osana suomen kielen hallintoaluetta, suunnittelee yhdessä Enköpingin kunnan sekä Studieförbundet Vuxenskolan kanssa, kerran kuukaudessa tapahtuvan toiminnan järjestämistä ruotsinsuomalaisten lasten ja nuorten suomen kielen kielitaidon edistämiseksi. Suunnitteilla on myös kaksipäiväinen kielileiri, joka järjestetään Håbossa kesäkuussa 2024. Projekti suunnitellaan rahoitettavaksi ISOF:in (Institutionen för språk och folkminnen) tuella, ja Studieförbundet Vuxenskolan on jättänyt tukihakemuksen tammikuussa. Toiminnan vetäjiksi, Håbon kunnan vähemmistökoordinaattoreiden tukemana, on tarkoitus rekrytoida kaksi ruotsinsuomalaista nuorta. Projekti on suunniteltu alkavaksi huhtikuussa ja jatkuvaksi aina vuoden vaihteeseen saakka. Tavoitteena on, että osallistujat saisivat kuulla suomen kieltä, uskaltaisivat käyttää suomen kieltä omalla tasollaan sekä saisivat tuntea ylpeyttä kieliperimästään. Lapset, joiden suomen kielen taito on vähäinen, tai puuttuu kokonaan, saattavat kiinnostua oppimaan suomen kieltä ja esimerkiksi osallistumaan suomen kielen opetukseen. Tavoitteena on myös saada näkyvyyttä suomen kielelle kunnassa sekä inspiroida uusia nuoria kielenkantajia.

7. Toimintakertomus 2023

Kokouskutsu neuvonpitoon on lähetetty noin kaksi viikkoa ennen kokousta. Vuosikertomus on toimitettu kokouskutsun liitteenä. Toimintakertomuksen tiimoilta ei herää kysymyksiä.

8. Vapaaehtoisryhmä tiedottaa

Vapaaehtoisryhmä jakoi joulukukkia kaikille suomalaistaustaisille asukkaille Håbon vanhustentaloissa joulukuussa 2023. Osoittautui, että suomalaistaustaisia asukkaita olikin enemmän, mitä oli luultu, mutta kaikki saivat joulutervehdyksen vapaaehtoisilta.

Ryhmä kokee, että tervehdyskäynnit ovat merkittäviä asukkaille, mutta uusia vapaaehtoisia on vaikeaa saada mukaan toimintaan.

9. Toiminta- ja tapahtuma-arvioinnit

Teatteri Pendeli vieraili esityksen Eila, Rampe ja palvattu onni Håbossa 19. marraskuuta 2023.

Lauri Kuusinen ja kuoro esiintyivät ja lauloivat suomalaisia joululauluja Bålstan Suomalaisen Yhdistyksen vuotuisten joulumarkkinoiden yhteydessä 2. joulukuuta 2023.

Suomen itsenäisyyspäivää juhlittiin lipunnostolla ja kahvittelulla Håbon kunnantalolla 6. joulukuuta 2023. 18 henkilöä osallistui.

Kahdeksan aikuista ja yksi lapsi tulivat Bio Borgeniin katsomaan elokuvaa *Etsivätoimisto Henkka & Kivimutka* 7. joulukuuta 2023.

Lähemmäs 50 henkilöä tuli Skeppsgårdenille juhlimaan ruotsinsuomalaista joulua 9. Joulukuuta 2023. Kaikki halukkaat saivat rakentaa oman pienen piparkakkutalon, sekä askarrella joulutonttuja ja kortteja. Tarjolla oli joulutorttuja ja glögiä. Valto-tonttu esiintyi ja tarjosi hauskan esityksen joulumusiikilla, ilmapalloilla sekä saippuakuplilla höystettynä. Kaikille lapsille jaettiin joululahjat juhlinnan päätteeksi.

Suomalainen lukupiiri kokoontui neljästi Hannele Holmbergin johdolla syksyn aikana ja vietti päättäjäisiä 18. joulukuuta 2023.

Bålstan Suomalaisen Yhdistyksen vapaaehtoisryhmä jakoi joulukukkia kaikille suomalaistaustaisille asukkaille Håbon vanhustentaloissa 19. joulukuuta 2023.

Vuoden 2024 ensimmäisen suomalaisen elokuvan, *Kuolleet lehdet*, näki 53 henkilöä Bio Borgenissa 17. tammikuuta 2024.

Våga tala finska-kurssi aloitti kevätlukukauden 3. helmikuuta 2024. Ryhmä tapaa vielä neljästi kevään aikana.

10. Tulevat ruotsinsuomalaiset tapahtumat

- Ruotsinsuomalaiset viikot, viikot 6 – 8:
  - 1) Suomalainen elokuva, Kupla, Bio Borgenissa 14. helmikuuta kello 18.00.
  - 2) Kehtolaulutyöpaja Håbon kirjastossa 17. helmikuuta kello 13.00.
  - 3) Ruotsinsuomalaisten päivä. Ruotsinsuomalaisten lippu nostetaan salkoon Håbon kunnantalolla kello 9.00. Suomalainen iskelmäkonsertti ”Lupa haaveilla”, sekä kahvittelua Fridegårdin kahviossa kello 10.00.

- Våga tala finska – kurssi Fridegården kahviossa
- Suomalainen lukupiiri
- Digikahvila eläkeläisille Kohtaamispaikka Pomonassa
- Suomalaisia elokuvia Bio Borgenissa 13. maaliskuuta, 17. huhtikuuta ja 15. toukokuuta
- Ruotsinsuomalainen vappurieha 27. huhtikuuta 2024
- Kevätjuhla 1. kesäkuuta 2024 Vårfest 1 juni 2024
- Kesäleiri 13. – 14. kesäkuuta 2024

11. Muut kysymykset

Bålstan Suomalainen Yhdistys anoo taloudellista tukea Skeppsgårdenilla 12. toukokuuta 2024 pidettävää äitienpäiväjuhlaa varten. Anottu summa on 2900 kruunua. Summasta on tarkoitus kustantaa kahvit ja kakku juhluvieraille, ruusu äideille sekä artistiduo, joka soittaa haitaria ja laulaa.

Håbon kunta, osana suomen kielen hallintoaluetta, saa vuosittain valtiontukea niihin lisäkustannuksiin, jotka ovat seurausta vähemmistölaissa säädetyistä velvollisuuksista sekä toimintoihin, jotka tukevat suomen kielen käyttöä ja edistävät suomalaista kulttuuria. Neuvonpito arvioi, että äitienpäivän juhla voidaan mieltää osaksi suomalaista kulttuuria.

Vähemmistökoordinaattori ehdottaa, että tapahtuma järjestetään yhteistyössä Bålstan Suomalaisen Yhdistyksen ja Håbo kunnan, osana suomen kielen hallintoaluetta, kanssa. Jotta tapahtumaan voitaisiin saada mukaan useampia ikäryhmiä, ehdotetaan että vähemmistökoordinaattori selvittää voitaisiinko juhinnan yhteyteen varata kaksikielinen teatteriesitys lapsille. Håbon kunta, osa suomen kielen hallintoaluetta kustantaa teatteriesityksen ja hoitaa tapahtuman markkinoinnin. Bålsta Suomalainen Yhdistys ottaa hoitaakseen kahvittelut, ruusujen hankinnan sekä artistiduo varauksen ja Håbon kunta, osa suomen kielen hallintoaluetta tukee Bålsta Suomalaista Yhdistystä pyydetyllä summalla, 2900 kruunua. Neuvonpito sekä läsnä olevat Bålstan Suomalaisen Yhdistyksen edustajat hyväksyvät ehdotuksen.

12. Seuraava neuvonpito

Seuraava neuvonpito järjestetään torstaina 18. huhtikuuta 2024 kello 18.00.

13. Kokous päätetään

Puheenjohtaja Catherine Öhrqvist (M) päättää kokouksen kello 19.39.